

**Surun kohdatessa
Opas läheisensä menettäneille**

Siunaus hyvälle matkalle

Läheisen kuolema on syvä ja voimakas kokemus. Kuolema on aina yllättävä - odotettunakin. Hautaan siunaaminen on omaisille tärkeä tapahtuma lohdutuksen ja surusta toipumisen kannalta. Omaisat ja muut läheiset rukoilevat kuolleen läheisen puolesta ja saattavat hänet viimeiselle matkalleen Jumalan sanaan turvaten. Ylösnousemuksen sanoma antaa toivoa - vielä nähdään.

Hautajaisiin kuuluu myös kiitollisuus yhteisestä ajasta ja elämästä. Vainajasta puhuminen ja yhdessä muistelemisen lohduttavat. Hautaan siunaaminen rakentuu surun ja kuoleman kokemisen, seurakuntayhteyden sekä toivon ja ylösnousemususkon varaan.

Hautauksesta sopiminen

Kuolemantapauksen satuttua on surunkin keskellä ryhdyttävä käytännön toimiin hautaamisen järjestämiseksi, lain mukaan viipymättä. Hautajaisten käytännön järjestelyissä auttaa ja neuvoo Lappeenrannan seurakuntien palvelupisteet sekä hautausoimistot. Henkilökohtaiseen käyntiin suosittelemme varaamaan asiointiajan. Hautajaisten järjestelyn voi aloittaa ennen hautausluvan saamista.

Lappeenrannan seurakuntien palvelupiste

- Koulukatu 12 A, 53100 Lappeenranta, 040 3126 208 tai 040 3126 284
- lapeenranta.palvelupiste@evl.fi
- avoinna ma-to klo 10-15 ja pe klo 10-13

Joutsenon seurakuntatoimisto

- Penttiläntie 5, 54100 Joutseno, 040 3126 296
- joutseno.seurakunta@evl.fi
- avoinna ma-pe klo 9-14

Palvelupisteen kanssa sovitaan seuraavista asioista:

- ✓ siunaustilaisuuden aika ja paikka
- ✓ pappi ja kanttori
- ✓ hautapaikka
- ✓ sielunkellojen soitto (toivottaessa / pyynnöstä)
- ✓ ilmoittaminen jumalanpalveluksessa ja lehdessä
- ✓ muistotilaisuutta varten tarvittaessa varataan seurakunnan tila
- ✓ virkatodistustilaus perunkirjoitusta varten
- ✓ tuhkauurnan maahan laskeminen

Hautajaisjärjestelyissä huomioidaan mahdolliset vainajan toiveet toimituksen osalta. Seurakuntaan kuuluvien vainajien siunaukset toimitetaan yleensä lauantaisin tai arkipäivisin (keskiviikko-perjantai) siunauskappelissa, kirkossa, haudalla tai erikseen pyydettyinä vainajan kotona.

Kirkkoon kuulumattomien siunaamiset toimitetaan arkipäivisin (keskiviikko-perjantai).

Siunauskappelin luovuttamisesta sellaiseen siunaukseen, jota ei suorita Suomen evankelis-luterilaisen kirkon pappi, päättää kirkkoherra.

Lupa hautamiseen, ilmoitus väestötietojärjestelmään ja kuolintodistus

Vainajaa hoitanut lääkäri tai oikeuslääkäri (jos vainajalle on tehty oikeuslääketieteellinen ruumiinavaus kuolemansyyn selvittämiseksi) kirjoittaa **hautausluvan** ja ilmoittaa henkilön kuolemasta väestötietojärjestelmään. Hautauslupa toimitetaan hautausmaan tai krematorion pitäjälle. Tästä huolehtii hautaus toimisto, ellei omaisten kanssa ole toisin sovittu.

Kuolemansyyt sisältävän **kuolintodistuksen** kirjoittaa yleensä vainajaa hoitanut lääkäri, jolta omainen voi halutessaan saada kopion kuolintodistuksesta. Oikeuslääketieteellinen kuolemansyynselvitys tehdään poliisin määräämissä tapauksissa ja kuolintodistuksen kirjoittaa ruumiinavauksen tehnyt oikeuslääkäri.

Virkatodistustilaus

Virkatodistustilauksen perunkirjoitusta ja pankkiasioita varten voi jättää palvelupisteeseen Koulukatu 12 tai Joutsenon seurakuntatoimistoon, puhelimitse numeroon 040 195 2599, ma–to klo 9–12 tai tilata virkatodistuspalvelusta <https://tilaavirkatodistus.fi>.

Lappeenrannan seurakuntien todistukset tehdään Kouvolan aluekeskusrekisterissä, josta ne toimitetaan postitse tai turvasähköpostilla asiakkaille.

Aluekeskusrekisteri laatii vainajasta valtakunnallisen todistuksen, jos hän on kuollut aluekeskusrekisteriin kuuluvassa seurakunnassa tai ollut viimeksi kirjoilla aluekeskusrekisteriin kuuluvassa seurakunnassa ennen siirtymistä toiseen rekisteriin. Todistukset tehdään tilausjärjestyksessä. Toimitusajat todistuksille ovat pitkiä, joten tilaus kannattaa tehdä mahdollisimman pian, viimeistään sovittaessa seurakunnan kanssa hautajaisjärjestelyistä. Lisätietoja tilausten käsittelyajoista osoitteesta: <https://www.kouvolanseurakunnat.fi/info-ja-asiointi/virkatodistus-ja-sukuselvitys/sukuselvitys>.

Jos joku perillisistä haluaa luopua perinnöstä, tarvitaan hänestä virkatodistus. Tämän tilauksen voi jättää vainajan virkatodistustilauksen yhteydessä.

Hautapaikka

Hautaus-toimilain 4 §:n mukaan evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien hautausmaat toimivat yleisinä hautausmaina. Myös kirkkoon kuulumaton vainaja on oikeutettu saamaan hautasijan kotikuntalain mukaisesti. Hautapaikka hankitaan seurakuntien palvelupisteiden kautta.

Lappeenrannan seurakuntien hautausmaita ovat Joutsenon, Lepoharjun, Lepolan, Nuijamaan, Ristikankaan, Vanha ja Ylämaan hautausmaat. Uusia hautapaikkoja myydään kaikille muille hautausmaille paitsi Vanhalle hautausmaalle, johon haudauksia voidaan tehdä ainoastaan vanhoihin sukuhautoihin. **Omaiset voivat itse valita hautausmaan.** Hautapaikkoja voivat olla sukuhaudat (arkkuhauda), uurnasukuhaudat, uurnapuisto ja muistolehto.

Vainaja voidaan erityisestä pyynnöstä haudata Rauhan hautausmaan yhteydessä sijaitsevalle tunnistuksettomalle hautausmaa-alueelle. Hautauksesta sovitaan tällöin aina Joutsenon seurakuntatoimiston kanssa.

Hautapaikan voi lunastaa arkku- ja uurnasukuhauda-alueelta 40 vuoden pituiseksi hallinta-ajaksi. Hallinta-aikaa voidaan jatkaa hallinta-ajan päätyttyä. Hautauksen yhteydessä tarkistetaan aina, että hautapaikan hallintaa on voimassa vähintään 25 vuotta.

Uurnasukuhaudoja on Joutsenon, Lepolan, Ristikankaan ja Ylämaan hautausmailla.

Uurnapuistoon ja muistolehtoon haudaukset hoitavat hautausmaan työntekijät. Omaiset eivät voi olla tuolloin paikalla.

Joutsenon, Lepolan ja Ristikankaan uurnapuistoissa ja Ylämaan muistolehdossa on kaikille yhteinen muistokivi, johon omaiset voivat halutessaan tilata palvelupisteiden kautta nimilaatan.

Joutsenon, Lepolan ja Ristikankaan muistolehtoon ei jää mitään näkyvää tietoa vainajasta.

Uurnapuiston ja muistolehdon hautapaikkoihin omaisille ei muodostu hautaoikeutta.

Alueilla on yhteinen muistelupaikka, johon omaiset voivat tuoda hautakynttilöitä tai kukkia. Seurakuntayhtymä vastaa alueen ylläpidosta poistaen palaneet kynttilät ja kuihtuneet kukat.

Tilan yleisilmeen vuoksi muistelupaikalle ei tule tuoda kynttilälyhtyjä tai koriste-esineitä.

Hautapaikka- ja toimenpidehinnasto vahvistetaan vuosittain. Hinnasto on saatavilla seurakuntien palvelupisteistä tai seurakuntayhtymän verkkosivuilta.

Sielunkellot

Vainajan muistolle voidaan pyynnöstä soittaa ns. sielun- eli sanomakelloja. Omaiset voivat kuunnella sielunkellot kirkossa tai kirkon edustalla.

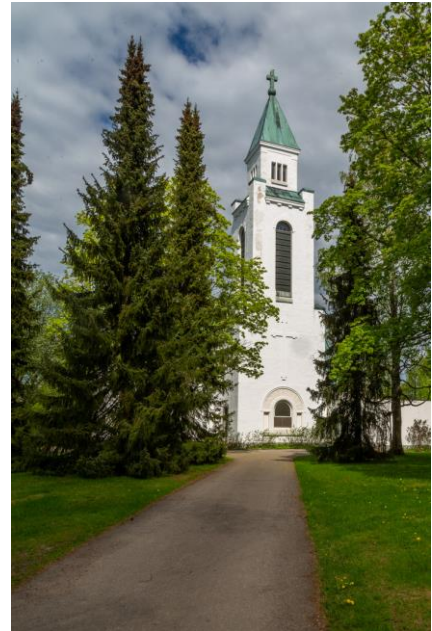
Ilmoittaminen seurakunnalle jumalanpalveluksessa ja sanomalehdissä

Omaisten kanssa sovitaan, milloin vainajaa muistetaan Lappeenrannan seurakuntien jumalanpalveluksessa. Tavallisimmin esirukous luetaan hautaus- ta seuraavana sunnuntaina, ja vainajan nimi ilmoitetaan lehdessä seurakunnan kirkollisissa ilmoituksissa sitä seuraavalla viikolla sekä vainajaa muistetaan Pyhäinpäivänä. Ilmoittamisesta voi myös kieltäytyä.

Omaisten tulee itse sopia ulkopaikkakuntalaisen vainajan kotiseurakunnan kanssa vainajan muistamisesta jumalanpalveluksessa ja kirkollisissa ilmoituksissa.

Keskustelu siunauksen toimittavan papin kanssa

Pappi ottaa yhteyttä omaisiin ja sopii toimituskeskustelusta omaisten kanssa. Siunauksesta sopiminen ja vainajan elämästä kertominen ovat osa surutyötä. Samalla suunnitellaan siunaustilaisuuden kulku. Musiikkitoiveista sovitaan kanttorin kanssa. Musiikin tulee olla siunaustilaisuuden luonteeseen sopivaa.

Hautaan siunaaminen

Siunaaminen voidaan toimittaa kappelissa, kirkossa, haudalla tai erikseen pyydettyinä vainajan kotona. Vainajan siunaa tavallisimmin oman seurakunnan pappi, jonka nimi selviää siunaustilaisuutta sovittaessa. Omaiset voivat myös itse pyytää jonkun muun papin hautaan siunaamisen toimittajaksi sopimalla asiasta hänen kanssaan.

Lähiomaiset istuvat kappelissa tai kirkossa etupenkkeihin. Pappi ohjaa siunaustilaisuuden kulkua.

Hautaan siunaaminen on pienimuotoinen jumalanpalvelus, joka toimitetaan kirkkokäsikirjan määrittelemällä tavalla. Siihen sisältyy raamatuntekstien ja rukousten lisäksi siunauspuhe, virsiä ja musiikkia. Kukat voidaan laskea joko siunaustilaisuuden alussa tai lopussa.

Siunaustilaisuuden kulku

Siunaustilaisuuden kulku on pitkälti samanlainen, oli kyseessä sitten arkkuhautaus tai tuhkaus. Eräs malli siunaustilaisuuden ohjelmaksi voisi olla esimerkiksi seuraavanlainen:

Musiikkia

Kukkatervehdykset

Virsi

Siunaus

(Raamatun lukua, rukouksia, puhe ja itse siunaushetki, jonka ajaksi saattoväki nousee seisomaan)

Virsi

Musiikkia

Hautaan laskettaessa arkulle tarvitaan kuusi omaisten kutsumaa kantajaa.

Siunauksen jälkeen arkku kannetaan suntion johdolla ulkona odottavaan saattovaunuun surumusiikin soidessa.

Pappi ja suntio kulkevat koko matkan saaton edellä. Kirkon tai kappelin kelloja soitetään vainajaa haudalle saatettaessa.

Mikäli vainaja tuhkataan, arkku voi jäädä paikalleen alttarille tai se voidaan saattaa ruumisautoon. Autoon saattoon tarvitaan kuusi omaisten kutsumaa kantajaa.

Muistokukat lasketaan sisällä ja omaiset tai hautaustoimisto vie ne siunaustilaisuuden jälkeen tulevalle hautapaikalle tai muistelupaikalle.

Päätösmusiikin jälkeen joku omaisista voi toivottaa läsnäolijat tervetulleiksi muistotilaisuuteen.

Tarvittaessa kappeleissa on käytettävissä pyörätuoli.

Arkun hautaan laskeminen

Arkkuhaudaus laskettaessa voidaan laulaa virttä. Laskettaessa arkun hautaan kantajat hiljentyvät hetkeksi haudan äärellä. Lähiomaiset voivat heittää arkulle muistohiekkaa tai kukkia ennen haudan sulkemista kannella.

Jos kukkatervehdykset on laskettu kappelissa tai kirkossa, hauta kukitaan ilman muistotervehdysten lukemista. Lopuksi voidaan laulaa virsi. Tämän jälkeen joku omaisista voi toivottaa läsnäolijat tervetulleiksi muistotilaisuuteen.

Hautakate ja -koristeet sisältävät herkästi syttyvää ainesta, joten peittämättömän haudan päälle ei saa laittaa kynttilöitä palamaan. Kynttilät tulee laittaa haudan vierele. Seurakuntayhtymä hoitaa haudan peittämisen. Omaisat voivat halutessaan noutaa haudalta kukkalaitteiden nauhat ja kortit.

Omaisten tulee poistaa haudalle lasketut kukkalaitteet huhti-lokakuussa 14 päivän ja muulloin 31 päivän kuluessa.

Seurakuntayhtymä toimittaa uusille hautapaikoille haudan peittämisen yhteydessä valkoisen nimitarralla varustetun ristin. Tämä väliaikainen muistomerkki voi olla haudalla enintään vuoden.

Uurnan hautaan laskeminen

Uurnan hautaus laskemiselle sovitaan aika seurakuntien palvelupisteissä vähintään viikkoa ennen tapahtumaa. Uurnan laskulle sovitaan aika arkipäivisin keskiviikosta lauantaille. Uurnan hautaus laskua ei voida sopia sunnuntaille eikä muille juhlapäiville. Varauksessa sovitaan, missä omaiset tapaavat suntion, joka ohjaa uurnan laskua.

Uurnanlaskutilaisuudessa omaiset tai siunauksen toimittanut pappi voivat pitää pienen rukoushetken. Omaisat voivat halutessaan peittää haudan. Seurakuntayhtymä varaa tätä varten haudalle lapion. Mikäli omaiset eivät peitä hautaa, seurakuntayhtymä tekee sen.

Uurnapuistoon ja muistolehtoon hautauksesta vastaa seurakunta, omaiset eivät voi olla tuolloin paikalla. Tällöin tarkka hautapaikka on vain seurakuntayhtymän tiedossa.

Tuhkan hautaaminen muualle kuin hautausmaalle

Jos tuhka aiotaan haudata tai sirotella muualle kuin hautausmaalle, tulee siihen olla maanomistajan lupa.

Hautaustoimilain mukaan tuhka on vuoden kuluessa tuhkaamisesta haudattava tai muulla tavoin sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan. Tuhkaa ei saa jakaa.

Lappeenrannan kaupunkikehityslautakunta (päätös 9.8.2023 § 215) on päättänyt, että Pappilansalmen vanhan lossin etelä- tai pohjoisranta voi käyttää toistaiseksi hautaustoimilain mukaiseen vainajan tukien sirottamiseen vesialueelle 405-467-3-0.

Muistotilaisuus

Muistotilaisuus on omaisten järjestämä juhla, jonka paikan omaiset valitsevat. Seurakunnalta voi myös vuokrata tilat muistotilaisuuden pitämiseen.

Muistotilaisuudessa voidaan lukea adressit, laulaa virsiä ja muistella vainajaa.

Hautamuistomerkki

Hautamuistomerkeistä ja niiden pystyttämisestä on hautausmaa- ja hautausmaaosastokohtaiset ohjeistukset. Lisätietoja seurakuntayhtymän verkkosivuilla www.lappeenrannanseurakunnat.fi/hautausmaat/muistomerkkilupa tai puh. 040 3126 260.

Hautamuistomerkin voi tilata mm. hautaustoimiston kautta tai kiviliikkeestä.

Haudan hoito

Haudan hoito kuuluu kirkkolain mukaan hautaoikeuden haltijalle. Omaiset joko hoitavat haudan itse tai antavat sen seurakuntayhtymän hoidettavaksi. Seurakuntayhtymän kanssa voi tehdä haudan vuosihoidosopimuksia. Hoitosopimusten hinnat vahvistetaan vuosittain.

Hinnasto on saatavilla seurakuntien palvelupisteistä tai seurakuntayhtymän verkkosivuilta. Lisätietoja seurakuntayhtymän verkkosivuilta

www.lappeenrannanseurakunnat.fi/hautausmaat/hautojen-hoitaminen-ja-kunnostustyot tai puh. 040 3126 260 ja 040 3126 255.

Surun aika

Toisinaan läheisestä luopumiseen on ollut aikaa valmistautua, ja tällöin surutyö on alkanut jo ennen kuolemaa. Jokainen suree omalla persoonallisella tavallaan. Se voi olla kaipauksen, avuttomuuden, masennuksen, pettymyksen, vihan ja katkeruuden tunteita, mutta myös helpotuksen, kiitollisuuden ja ilon kokemusta. Suru voi tuntua myös ruumiillisina tuntemuksina.

Suru kestää oman aikansa. Epätoivon hetkinä on tärkeää muistaa, että ajan kuluessa suru lievittyy. Kuolema erottaa läheisistä, mutta muistot ja yhteiset kokemukset jäävät jäljelle ja säilyvät.

Apua surussa hautajaisten jälkeen

Siunaava pappi ja muutkin seurakunnan työntekijät ovat käytettävissä henkilökohtaisiin keskusteluihin surun kohdattua. Seurakunnissa toimii sururyhmiä, joista tiedotetaan seurakuntien ilmoituksissa. Sururyhmistä lisätietoja voi kysellä ja niihin voi ilmoittautua seurakuntien diakoniatyöntekijöille.

Etelä-Karjalassa toimii myös erityissururyhmiä lapsensa menettäneille ja itsemurhan tehneiden omaisille. Niistä ilmoitetaan lehdissä ja niistä voi kysellä seurakuntien diakoniatyöntekijöiltä.

Hautauskulut

Hautauskulut maksetaan vainajan varoista vainajan tililtä ensimmäisenä ja vasta sen jälkeen muut kulut.

Kuolinpesä vastaa välttämättömistä hautauskuluista, joita ovat arkku/uurna, hautapaikka, hautauspalvelumaksu, hallinta-ajan jatko sekä kappelin tai kirkon vuokra ja vainajasäilytystilan vuokra. Muista mahdollisista kuluista kuten muistotilaisuussalin vuokrasta sekä omaisten tilaamasta urnapuiston nimilaaatasta vastaa hautauspalvelujen tilaaja.

Ulkopaikkakuntalaisen vainajan kaikista hautauskustannuksista vastaavat omaiset.

Mikäli vainajalla ei ole omia varoja hautaamiseen, pesänhoitajan tulee hakea toimeentulotukea hautauskustannuksiin vainajan viimeisen asuinpaikan sosiaalitoimesta.

Ehdotuksia hautajaisvirsiksi

Virsi

30	Maa on niin kaunis
249	Pois kirkas suvi kulkee
338	Päivä vain ja hetki kerrallansa
341	Kiitos sulle Jumalani
377	Sun haltuus, rakas Isäni
396	Käyn kohti sinua

Virsi

498	Nyt kulkee halki korpimaan
517	Herra, kädelläsi
555	Oi Herra, luoksein jää
600	Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan
631	Oi Herra, jos mä matkamies maa
971	Maan korvessa

Kirkot ja kappelit

- Joutsenon kirkko, (450 hlö), Penttiläntie 1, 54100 Joutseno, 040 3126 707
- Joutsenon srk:n kappeli, (100 hlö), Lappeentie 1, 54100 Joutseno, 040 3126 268
- Lappeen Marian kirkko, (650 hlö), Valtakatu 35, 53300 Lappeenranta, 040 3126 671
- Lappeenrannan kirkko, (350 hlö), Mannerheiminkatu 1, 53300 Lappeenranta, 040 3126 371
- Lauritsalan kirkko, (600 hlö), Kauppalankatu 1, 53300 Lappeenranta, 040 3126 471
- Lepoharjun kappeli, (78 hlö), Ilottulantie 21, 53400 Lappeenranta, 040 3126 259
- Lepolan hautausmaan kappeli, (73 hlö), Lepolankatu 11A, 53100 Lappeenranta, 040 3126 259
- Nuijamaan kirkko, (240 hlö), Tassiantie 9, 54230 Nuijamaa
- Ristikankaan kappeli, (100 hlö), Lavolankatu 17, 53600 Lappeenranta, 040 3126 252
- Sammonlahden kirkko, (500 hlö), Hietakallionkatu 7, 53850 Lappeenranta, 040 3126 571
- Ylämaan hautausmaan (Lahnajärven) kappeli, (60 hlö), Leinontie 61, 54410 Ylämaa
- Ylämaan kirkko, (200 hlö), Koskentie 1, 54410 Ylämaa

Hautausmaat

- Joutsenon hautausmaat, Lappeentie 1, 54100 Joutseno
040 3126 268 tai 040 3126 269
- Lepoharjun hautausmaa, Ilottulantie 21, 53400 Lappeenranta
040 3126 258 tai 040 3126 259
- Lepolan hautausmaa, Lepolankatu 11A, 53100 Lappeenranta
040 3126 258 tai 040 3126 259
- Nuijamaan hautausmaa, Tassiantie 9, 54230 Nuijamaa
040 3126 258 tai 040 3126 259
- Rauhan hautausmaa, Reporaitti, 55320 Rauha
- Ristikankaan hautausmaa, Lavolankatu 17, 53600 Lappeenranta
040 3126 252 ja 040 3126 255
- Vanha hautausmaa, Kauppakatu 73, 53100 Lappeenranta
040 3126 255 ja 040 3126 252
- Ylämaan hautausmaa, Leinontie 61, 54410 Ylämaa
040 3126 252

Esitteen valokuvat: Seija Kuosmanen, Jukka Kosonen ja Atso Suopanki

**”Jää lähellemme, Jeesus
jää kaikkiin vaiheisiin.
Myös luopumiseen, lähtöön
suruihin suurimpiin.
Vain sinä Herra, kannat
ja meidän kasvaa annat
amosi turvissa.”**

**”Herra, kädelläsi uneen painan pään
kutsut ystäväsi lepäämään.
Käsi minut kantaa uuteen elämään,
ikirauhan antaa, valoon jään.”**

Virsi: 464:4 Leena Impiö ja 517:4 Anna-Mari Kaskinen.

